

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด จังหวัดปทุมธานี
ชื่อนักศึกษา	วิไล ติวารี
รหัสประจำตัว	54B54740104
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สิ่งแวดล้อมศึกษา
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวารี ศรีบุญะ
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.รวีวรรณ สนั่นวรเกียรติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการใช้น้ำในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด 2) ศึกษาระดับความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด 3) เปรียบเทียบความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) ศึกษาแนวทางการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ พนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 200 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการใช้น้ำในครัวเรือนและแนวทางการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือน ได้เลือกแบบเจาะจง เป็นพนักงานที่มีที่พักอาศัยเป็นบ้านและอยู่รวมกันเป็นครอบครัว โดยเลือกพนักงานใน 15 แผนก แผนกละ 3 คน รวม 45 คน ส่วนการศึกษาความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ ได้ใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บข้อมูล รวม 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเก็บข้อมูลสภาพการใช้น้ำในครัวเรือน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 ถึง 1.00 2) แบบทดสอบความรู้ในการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ ที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.70 ถึง 0.77 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73 3) แบบสอบถามความตระหนักในการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 4) แบบสอบถามพฤติกรรมในการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 และ 5) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างใช้เก็บข้อมูลแนวทางการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 ถึง 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการทดสอบที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการใช้น้ำในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด ส่วนใหญ่ใช้น้ำจากการประปาส่วนภูมิภาค มีบางส่วนใช้น้ำบาดาลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนพริกไทย โดยใช้ในกิจกรรมประจำวัน ได้แก่ การอาบน้ำชำระร่างกาย การประกอบอาหาร การล้างรถ การรดน้ำต้นไม้ การทำความสะอาดบ้าน ซึ่งจะมีการใช้น้ำในปริมาณมากในช่วงเช้าและเย็น โดยเฉลี่ยวันละ 57 ลิตรต่อคน และวันที่ใช้น้ำมากที่สุด คือ วันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดงานประจำสัปดาห์ของพนักงาน โดยมีค่าใช้จ่ายค่าน้ำเฉลี่ยเดือนละ 188 บาทต่อครัวเรือน

2) ระดับความรู้และพฤติกรรมการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 30.30 และ $\bar{X} = 1.48$, S.D. = 0.59 ตามลำดับ) แต่มีความตระหนักในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.36)

3) การเปรียบเทียบ ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือนของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานที่มีการศึกษาต่างกัน มีความตระหนักต่อการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพนักงานที่มีรายได้ต่างกัน มีความตระหนักและพฤติกรรมต่อการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) แนวทางการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ในครัวเรือนตามความเห็นของพนักงานบริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด โดยพนักงานควรตระหนักและปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการลดปริมาณการใช้น้ำในกิจวัตรประจำวัน เช่น การรองน้ำใส่ภาชนะเพื่อการแปรงฟัน ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้ขณะฟอกสบู่และสระผม ปิดน้ำทันทีหลังเลิกใช้งาน ควรเลือกใช้อุปกรณ์ที่ช่วยประหยัดน้ำ เช่น ใช้ฝักบัวในการอาบน้ำแทนการใช้ขันน้ำตักอาบ ใช้ฝักบัวในการรดน้ำต้นไม้ ใช้ชักโครกประหยัดน้ำ และควรนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใหม่ เช่น นำน้ำทิ้งจากการซักเสื้อผ้าและล้างภาชนะต่าง ๆ ไปใช้รดน้ำต้นไม้ ทำความสะอาดพื้นโรงรถและบริเวณภายนอกบ้าน ส่วนผู้บริหารของบริษัทฯควรมีนโยบายและจัดกิจกรรมเพิ่มความรู้และความตระหนักในการใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ทั้งในครัวเรือนและหน่วยงานและยกย่องพนักงานที่มีพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นต่อไป

คำสำคัญ : การใช้น้ำเชิงอนุรักษ์ ครัวเรือน พนักงานบริษัทกรุงเทพมหานคร จำกัด

GRAD VRU

Thesis Title Household use of Conserved Water of Employees in
Krungthepnamthip Company Limited, Pathum Thani Province
Student Wilai Tiwari
Student ID 54B54740104
Degree Master of Science
Field of Study Environmental Education
Thesis Advisor Assistant Professor Dr.Suwaree Sripoona
Thesis Co-Advisor Dr.Raweewon Sananworakiat

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the use of water in the households of Krungthepnamthip Co., Ltd. employees, 2) study their level of knowledge, awareness and behavior concerning conservative use of water in households, 3) compare their knowledge, awareness and behavior concerning the conservative use of water in the households of employees of Krungthepnamthip Co., Ltd. The population for this study was the 200 employees of Krungthepnamthip Co., Ltd. The sample was purposively selected. Three employees from each of the 15 departments were selected for a total of 45 participants. Meanwhile, the study on the knowledge, awareness and behavior concerning the conservative use of water in households was conducted with all 200 employees. The research tools consisted of 1) semi-structured interviews for collecting the data on water usage in households with an IOC of 0.80-1.00, 2) a knowledge test with a discriminant power of 0.70-0.77 and a reliability value of 0.73, 3) a questionnaire on conservative water use awareness with a reliability value of 0.80 4) a questionnaire on conservative water use behavior with a reliability value of 0.74, and 5) semi-structured interviews for collecting the data on guidelines concerning conservative water use with an IOC of 0.80-1.00. The data were analyzed by content analysis as well as percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results revealed that:

1) For the most part, the households of employees of Krungthepnamthip Co., Ltd. used provincial tapped water. Some used underground water produced from Suanprikthai Subdistrict Administrative Organization. Daily activities such as taking baths, cooking, car washing, tree watering, and house cleaning required the use of water. The average amount of water used was 75 liters/ day/ person. Additionally, Sunday was found to be the day with the most water used in a week. The average expense for using water was about 188 baht/month/household.

2) The knowledge and behavior of employees Krungthepnamthip Co., Ltd concerning conservative use of water in their households were at a low level (30.30 % and $\bar{X} = 1.48$, S.D. = 0.59), while their awareness level was high ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.36).

3) The comparison study on the conservative use of water in the households of employees in Krungthepnamthip Co., Ltd by personal factors revealed that the gender factor significantly affected the behavior concerning water usage at the statistical level of 0.05. The education factor significantly affected the awareness of using water at the statistical level of 0.05. In addition, the income factor was also found to significantly affect both the awareness and the behavior concerning water usage at the statistical level of 0.05.

4) The proposed guidelines on the conservative use of water in the households of employees in Krungthepnamthip Co., Ltd aimed to reduce the amount of water used daily. Various approaches were suggested such as using a container to collect the water when brushing teeth, turning off the water while soaping and shampooing, turning off the water immediately after use, using hi-efficiency instruments to save water i.e. replacing water containers with showers, water recycling (i.e. watering trees and cleaning garage floors with reused water). In addition, relevant policies and support measures concerning conservative use of water should be determined by the chief executives of the organization.

Keywords: Conservative Water Using, Household, Employees in Krungthepnamthip Company Limited

GRAD VRU